

FÖLDRAJZ

8. évfolyamos tanulók számára

1. forduló

Össz.pontszám:	50p	
----------------	-----	--

Beküldési határidő: 2015. október 19.

Név:.....

Lakcím:.....

Iskola neve, címe:.....

.....

I. NÉGYFÉLE KAPCSOLAT–SARKVIDÉKEK

Útmutató: A nagybetűvel jelölt fogalmak és az állítások közötti kapcsolatot kell felismerned! Először az állítást olvasd el, és azután keresd meg hozzá a megfelelő fogalom betűjelét! Válaszodat írd az állítás utáni vonalra!

- A. Arktisz
- B. Antarktisz
- C. Mindkettő
- D. Egyik sem

1. Kristályos alapzatát több km-es jégpáncél fedi. ____
2. Ha a sarkpontjára építenénk egy házat, annak minden oldalán lévő ablaka É felé nézne. ____
3. Hozzá tartozik Izland szigete is. ____
4. Az amerikai Peary érte el elsőként a sarkpontját. ____
5. Sarkpontjának hosszúsága: ny. h. 0°-180° k. h. 0°-180°. ____
6. Itt március 21-től szeptember 23-ig nem megy le a Nap. ____
7. Jegesmedvék, fókák élnek a területén. ____
8. Politikai felosztása 1928-ban megtörtént. A megállapodás szerint Norvégia, Oroszország, Kanada, USA, Dánia birtoka. ____
9. Három óceán mossa partjait. ____
10. A nagyobb mennyiségű feketekőszén jelenléte arra utal, hogy sok millió évvel ezelőtt éghajlata trópusi, ill. szubtrópusi volt. ____
11. Éghajlata a Nap alacsony járásával függ össze. ____
12. Egyre nagyobb veszélyt jelent a fölötte elvékonyodó ózonréteg. ____
13. Vizei gazdagok oxigénben és planktonban. ____
14. Az interkontinentális légi közlekedésben egyre nagyobb szerepet játszik. ____
15. Területén működő vulkán található. ____
16. Amundsen itt lelte halálát. ____
17. Nevét a Nagymedve csillagképről kapta. ____
18. A hideg éghajlati övezetben fekszik. ____
19. Itt mérték bolygónk hőmérsékleti minimumát (Vosztok állomás, -89,2° C). ____
20. Képzeltbeli „címerállata” a pingvin lehetne. ____

II. IGAZ - HAMIS ÁLLÍTÁS – NÍLUS

Útmutató: Döntsd el, hogy az alábbi állítások igazak-e, vagy hamisak! Az igaz állítást „I”, a hamis állítást „H” betűvel jelöld az állítás után!

1. A Nílus csak szakaszosan hajózható. ____
2. Egyiptom területén nincs mellékfolyója a Nílusnak. ____
3. A torkolattól Asszuánig a hajók kb. 800km-es utat tesznek meg. ____
4. Vízjárása, mint a sivatagi folyóknak időszakos. ____
5. Kék-Nílus Etiópia legnagyobb tavából, a vulkáni kúpokkal és fennsíkokkal szabdalts Etióp-magasföldön elterülő Tana-tóból ered. ____
6. Az Asszuáni-gát megépítése egyenletesebbé tette a folyó vízjárását, megszüntette a pusztító árvizeket, és biztonságossá tette a hajózást. ____
7. A Nílus útja során kikerüli a Száhel övezetet. ____
8. Hatalmas tölcser torkolata csak állandó kotrás mellett hajózható. ____
9. Az Etióp-magasföldön a csapadékos évszak legfőképpen júniusra, júliusra és augusztusra esik. ____
10. Az asszuáni Nagy Gát megépítésével a folyam által szállított termékeny iszap nem kerül a földekre, hanem a Nasszer-tóba rakódik le, ezért csökken a folyó menti földek termékenysége. ____

10p	
-----	--

III. HÉTFÉLE KAPCSOLAT – „TERÜLJ, TERÜLJ ASZTALKÁM!”

Útmutató: Egy kislány reggelire fogyasztott kukoricapelyhet „A”, mogyoróvajjas „F” kenyeret „B”, cukorral „G” édesített teát „C”, csokoládét „D”, narancslevet „E”. Döntsd el az állításokról, hogy melyik élelmiszerhez, illetve alapanyaghoz kapcsolható! A helyes válasz betűjelét írd le az állítás után!

1. Alapanyagát a spanyol hódítók hozták Európába. Hazánkban törökbúzának, tengerinek nevezték el. ....
Az USA-ban jéggel, Tibetben jakvajjal, árpaliszttal, az angolok tejjel fogyasztják. ....
2. Kovásztalan változatát a pászkát, a zsidó vallású emberek Pészahkor eszik. ....
3. Régen az azték uralkodók fogyasztották, fűszerekkel, mézzel, chilivel ízesített erőt adó ital formájában.
.....
4. Előállítható répa- és nádféléből, burgonyából, kukoricából vagy a juharfa nedvéből is. ....
5. Készíthető árpából, zabból, rozsból, de a legízletesebbet búzából készítik. ....
6. Japánban szertartásszerű fogyasztása szokásos. ....
7. Az északi félteke citrustermelő országaiban ez a gyümölcsfa tavasszal virágzik, de a termése télre érik be.
A piacon, nyáron kaphatók az Egyenlítőtől délre lévő országból származnak. ...
8. A magas 60% körüli olajtartalma miatt olajnövényként termesztik, de valamennyi termelő ország felhasználja közvetlen étkezésre magas fehérjetartalmú pirított magját is. ....
9. A talajban növekvő hüvelytermések jelentős termelője Ázsiában India és Kína, Afrikában Szenegál, Nigéria, Szudán. ....
10. Bár C vitamintartalma magas, de alacsony PH értéke miatt károsíthatja a fogzománcot.....
11. A csemege alapanyaga bár az amerikai kontinensről származik, a világtermelés kétharmada mégis Afrikában: Elefántcsontparton, Ghánában, Nigériában és Kamerunban terem. ....
12. Ezen a néven Nagy-Britanniában és Írországból nemcsak az ital nevét, de a késő délutáni könnyű étkezést (uzsonnát) is így hívják. ....
13. Az elmúlt 50 évben mérhetetlenül megnőtt a fejlett államokban a fogyasztása – hazánkban fejenként 50kg, – ami az elsőrendű kiváltó oka a civilizációs betegségeknek. ....
14. A fekete változatát általában a származási hely alapján nevezik el: Darjeeling, Assam, Ceylon stb. ....

15p	
-----	--

IV. SZÜLŐFÖLDÜNK- SZABOLCS- SZATMÁR- BEREG-MEGYE

Útmutató: Olvasd el az alábbi kérdéseket! Válaszaidat írd a kérdés utáni vonalra!

1. Melyik Szabolcs-Szatmár-Bereg megye legmagasabb pontja (183 m)? _____
2. Melyik településen található a XVIII. században épült, ma is működő vízimalom? _____
3. Melyik évben érte a Tiszát komoly mértékű ciánszennyezés? _____
4. Melyik településen kezdődött a Tisza szabályozása 1846.08.27-én? _____
5. Melyik felszínformáló erő alakította ki a nyíregyházi Sóstói-tó medencéjét? _____

5p	
----	--